

PODROBNEJŠA PREDSTAVITEV CILJEV PO POSAMEZNIH TEMAH

Podrobnejše obrazložitve niso podane za vse teme, ampak le za tiste, za katere so predlagatelji tem smatrali, da so dodatne utemeljitve oziroma obrazložitve ciljev razpisanih tem potrebne.

Težišče 1

T1/1.tema :Politike za spodbujanje vzdržne gospodarske rasti in razvoja

Ni dodatne obrazložitve!

T1/2.tema: Empirična orodja za oblikovanje in monitoring razvojnih politik

- področje: ekonomska in razvojna politika
- oblikovanje modela za spremljanje konkurenčnosti zaokroženih turističnih območij in vpliv na zaposlovanje.

Projekt oblikovanja modela za spremljanje konkurenčnosti turističnih destinacij bi moral vključevati smernice načrtovanja razvoja turizma na osnovi razpoložljivih faktorjev ponudbe, trajnostnih indikatorjev in kakovostnih elementov turistične ponudbe, model indikatorjev spremljanja življenjskega cikla in konkurenčnosti turistične destinacije kot celote in najpomembnejših segmentov turistične ponudbe, benchmarking konkurenčnosti turističnih destinacij in sistem ukrepov v primerih upadanja konkurenčnosti tako na ravni turistične destinacije, kot tudi na nacionalni ravni. V Strategiji slovenskega turizma 2002-2006 so opredeljena temeljna geografska turistična območja: širše območje Julijskih Alp, Pohorje z Mariborom, Obala, Kras in temeljna produktna področja: zdraviliški-wellness, igralniško zabavišni in poslovni turizem ter temeljna programska področja: 3A-aktivne počitnice, 3E – podeželski turizem, 3D – doživljajske počitnice. Zato je predvidena tudi nadgradnja osnovnega modela spremljanja konkurenčnosti s posebnostmi posameznih temeljnih turističnih območij in področij, kjer je to smiselno.

T1/3: tema: Investicije v Sloveniji za obdobje 2007-2013

Ni dodatne obrazložitve!

T1/4. tema: Institucionalni okviri in prestrukturiranje gospodarstva

Ni dodatne obrazložitve!

T1/5.tema: Konkurenčnost finančnega sistema

Ni dodatne obrazložitve!

T1/6.tema: Institucionalna organiziranost trga dela

Ni dodatne obrazložitve!

T1/7.tema: Delo in zaposlovanje na črno v RS in vpliv na konkurenčno sposobnost slovenskega gospodarstva

Ni dodatne obrazložitve!

Težišče 2

T2/1.tema: Merjenje učinkovitosti javne uprave

Ni dodatne obrazložitve!

T2/2.tema: Informacijska podpora sodelovanju prebivalcev v javnih zadevah na lokalni ravni

Ni dodatne obrazložitve!

T2/3. tema: Percepcija korupcije pri nosilcih javnih funkcij v lokalnih skupnostih

Ni dodatne obrazložitve!

T2/4. tema: Celovita analiza pravnega in ekonomskega okvira za delo nevladnih organizacij

Ni dodatne obrazložitve!

T2/5. tema: Odnosi z javnostmi v Državnem zboru RS v pogojih članstva v EU

Ni dodatne obrazložitve!

T2/6. tema: Priprava teoretičnih in primerjalno - pravnih izhodišč za reformo Kazenskega zakonika

Ni dodatne obrazložitve!

Težišče 3

T3/1. tema: Šolska uspešnost kot dejavnik socialne uspešnosti – uresničevanje evropskih razvojnih usmeritev

- področje: izobraževanje

1. Vpliv psiholoških in socioloških dejavnikov na šolsko uspešnost

Uspešnost učencev je eno od pomembnih vprašanj vsake šolske politike, še posebej ker je neposredno povezana s socialno izključenostjo. Posebno pozornost tem vprašanjem namenjajo tudi evropske usmeritve. Med številnimi dejavniki šolske uspešnosti nas posebej zanima vloga psiholoških (kognitivnih in osebnostnih) in družinskih dejavnikov (izobrazba staršev, slogi družinske komunikacije) v učnih dosežkih osnovnošolcev (učiteljeve ocene in ocene na nacionalnih preizkusih znanja). Pri tem nas zanima vloga teh dejavnikov glede na sočasne in vzdolžne napovedi na učni dosežek različno starih učencev.

2. Socialna klima na šoli

V zadnjem desetletju v vseh evropskih šolskih sistemih namenjajo posebno pozornost problematiki nasilja in drog v šolah. Čeprav raziskovalci drugih evropskih držav poročajo, da ni mogoče trditi, da se je nasilje na šolah povečalo, so se spremenile oblike, predvsem pa se je povečala občutljivost na pojave nasilja. Raziskave opravljene v državah EU opozarjajo, da v šolah poteka veliko število programov (nasilja, droge), ki pa niso strokovno preverjeni, niti niso vključeni v celovito strategijo oblikovanja socialne klime na šolah. Opozarjajo tudi, da je odsotnost stalnega raziskovanja in spremljanja pojava nasilja in drog lahko privede do uvajanja včasih tudi povsem neprimernih ukrepov in uvajanja programov, ki ne prispevajo k oblikovanju ustrezne socialne klime.

Oblikovanje pozitivne socialne klime v šoli je neposredno povezano z vzgojnim konceptom, ki ga razvija šola/šole.

3. Obremenjenost otrok v šoli

Obremenjenost otrok v šoli in s šolskim delom doma je ena od pomembnih vprašanj, s katerim se spopada vsaka šolska politika. Odsotnost strokovnih podlag, predvsem pa spremljanja navedene problematike vpliva na zelo različno obravnavo in percipiranje obremenjenosti slovenskih otrok v šoli in s šolskim delom doma.

T3/2. tema: Naložbe v izobrazbeni kapital

Ni dodatne obrazložitve!

T3/3. tema: Vloga in položaj jezikov v kurikulumu slovenskih šol z vidika evropskih usmeritev

- področje: izobraževanje

Poučevanje jezikov (tujih/drugih) je eno od posebej izpostavljenih področij programa Education and Training 2010.

Z vidika evropskih usmeritev je zato potrebno pripraviti celovit vpogled v nekatera temeljna področja jezikovne didaktike, v sodobna načela tujejezikovnega pouka v Sloveniji ter s tem kritično presojo njihove primernosti, proučiti vlogo jezika in medkulturne komunikacije v izobraževanju (za potrebe evropske mobilnosti na trgu znanja in dela) ter izdelati kazalnike evropskih ravni jezikovne in medkulturne komunikacije.

V luči tega je potrebno proučiti tudi vlogo jezika in kulture (percepcija kulturne in jezikovne raznolikosti) v obmejnih regijah, kajti Evropska zveza v svojih temeljnih dokumentih eksplicitno poudarja pomen zaščite jezikov, ki se manj govorijo in manj poučujejo, torej spoštovanje kulturne in jezikovne dediščine posameznih jezikovnih okolij.

Konkurenčnost družbe pa je v veliki meri odvisna od komunikacijske usposobljenosti njenih nosilcev. V slovenskem jezikovnem prostoru za učinkovito usvajanje slovenskega knjižnega jezika zaenkrat primanjkuje učinkovitih jezikovnih virov narejenih po sodobni metodologiji in prilagojenih potrebam in zmožnostim govorcev.

Prav tako je strokovno izrazje v jezikih obeh narodnostnih skupnosti pomemben del sporazumevalne zmožnosti strokovnih delavcev na kateremkoli področju dela, še posebej pa v izobraževanju. Z osamosvojitvijo Slovenije pa se je bistveno spremenila tudi strokovna (upravna) terminologija. Sodobno, aktualizirano in poenoteno izrazje v italijanskem in madžarskem jeziku pomeni nepogrešljiv pripomoček za enoznačno in nedvoumno razumevanje besedil in podlago za ustrezno prevajanje iz slovenščine v jezika narodnih skupnosti in obratno.

T3/4. tema: Razvoj koncepta regionalnih / lokalnih centrov vseživljenjskega učenja (IKT podprte, v okolje odprte točke)

- področje: človeški viri, izobraževanje

Pojav regije kot ključne entitete pri družbeno ekonomskem razvoju države postaja eden od kriterijev za učinkovitost razvoj človeških virov. Regionalizem kot proces ter vloga regij kot razvojnih entitet (ne glede na različen formalni status, velikost) je posebej izpostavljena v ključnih dokumentih EU na področju gospodarskega razvoja (Lisbonska strategija), vključno s strategijami na področju razvoja človeških virov ter izobraževanja in usposabljanja.

Ob uveljavljanju koncepta vseživljenjskega učenja kot temeljnega evropskega instrumenta za sistematično vlaganje v znanje in potencialne v nacionalne prostore in ob upoštevanju zahtev po decentraliziran pristopu pri uveljavljanju omenjenega koncepta je postalo jasno, da bo uveljavljanje vseživljenjskega učenja zahtevalo preseganje parcialnih pristopov in opravljanje omejenih aktivnosti, ki so jih izvajale posamezne od omenjenih institucij ter oblikovanje celovitega koncepta »lokalne/regionalne točke vseživljenjskega učenja«, ki se bo lahko izvajal na vseh omenjenih institucijah oziroma jih povezoval.

T3/5. tema: Potencialni odliv kakovostnih človeških virov iz Slovenije – obseg, dejavniki in perspektive z vidika vključitve v EU

Ni dodatne obrazložitve!

T3/6. tema: Prikriti kurikulum

- področje: izobraževanje

V ospredju novega pojmovanja programa (kot kurikulum) je dognanje, da otroke v vrtcu in učence v šoli nič manj oz. nemara še bolj učinkovito poleg kurikula v ožjem smislu uči tudi t.i. prikriti kurikulum. Prikriti kurikulum se v mnogih pogledih zdi bolj učinkovit kot manifestni kurikulum. Prav zato novi Kurikulum za vrce v okviru najpomembnejših skupnih načel predšolske vzgoje v vrtcu posebej poudari pomen »prepletenosti z dnevno rutino« in tako opozori na nujno povečano pozornost nanjo tako pri načrtovanju kot evalviranju kurikula.

Pri preverjanju uresničevanja temeljnih človekovih pravic v vsakdanjem življenju v vrtcu in šoli, je pomembno, da preverimo, kaj se v vrtcih in šoli dogaja z vidika prikritega kurikula, ki je najbolj navzoč v t.i. dnevni rutini (organizaciji časa in prostora v oddelku oz. učilnici, omogočanju oz. neomogočanju izbire, drugačnosti, zasebnosti, aktivne udeležnosti otroka oz. učenca, prisotnosti oz. neprisotnosti individualiziranega pristopa, skupinske rutine ipd.).

T3/7. tema: Izobraževanje učiteljev za novo vlogo v družbi znanja

- področje: izobraževanje

Dodiplomsko izobraževanje učiteljev v zadnjem času ni doživelo velikih sprememb. Z vstopom v Evropsko unijo pa se porajajo mnoga vprašanja, predvsem vezana na vsebine, ki se

poučujejo na pedagoških fakultetah. Tu gre za evropsko dimenzijo, ki jo v sedanjih programih fakultet ni zaslediti.

Vloga učiteljev postaja ključna za razumevanje procesa povezovanja evropskih držav. Kako opredeliti in razviti razmerje med nacionalnimi in globalnimi interesi, zaščititi nacionalno identiteto v okviru in kot del evropskega kulturnega prostora? Razumeti ekonomske razlike in spoštovati evropsko kulturno pestrost ter slediti ciljem uravnoveženega razvoja so ključni poudarki predlaganega projekta. Rezultati bi naj omogočili spremembe v učnih načrtih in pri delu učitelja v osnovnih in srednjih šolah ter zlasti na Pedagoških fakultetah pri izobraževanju učiteljev.

T3/8.tema: (Re)konceptualizacija načina financiranja vzgojno-izobraževalnih institucij in vključevanje evropskih usmeritev

- področje: izobraževanje

Vlada Republike Slovenije je sprejela 24. 12. 2003 »Uredbo o javnem financiranju visokošolskih in drugih zavodov, članic univerz od leta 2004 do leta 2008« (Ur. l. RS, št. 134/03) (v nadaljevanju Uredba). S to uredbo se ureja javno financiranje visokega šolstva s tem, da se predlagani sistem letno evalvira in dograjuje. V skladu s 13. členom Uredbe mora ministrstvo pripraviti analizo ustreznosti faktorjev študijskih skupin in razvrstitve študijskih področij in podpodročij oziroma visokošolskih zavodov v študijske skupine.

Ker so se normativna letna sredstva določila na osnovi dosedanjega financiranja visokošolskih zavodov in ne na osnovi študijskih programov in dejanskih stroškov študenta v posameznem programu, predlagamo, da se na osnovi predlaganega projekta izdela študija, ki bo ponovno ovrednotila faktorje študijskih skupin ob upoštevanju dolžine študija s predlagano spremembo ZVŠ.

T3/9. tema: Evalvacija šolskega prostora

- področje: izobraževanje

Ob pričetku uvajanja devetletne osnovne šole so na MŠZŠ, Uradu za investicije skupaj z Uradom za šport pripravili »Navodila za graditev in opremljanje osnovnih šol v RS – 1. del« kot delovno gradivo, ki naj bi ga občine in šole uporabljale ob pripravi in izvedbi načrtovanih investicij. Gradivo je bilo posredovano vsem občinam kot tudi nekaterim strokovnim institucijam in predstavlja osnovo za strokovni pregled projektov pri sofinanciranju občinskih investicij iz republiškega proračuna.

Pred dokončnim oblikovanjem omenjenih navodil oz. njihovo izdajo v obliki pravilnika je potrebna študija, ki bo posredovala povratne informacije o učinkih teh navodil v praksi. V pripravi so tudi »Navodila za graditev in opremljanje srednjih šol«, ki nastajajo že na podlagi nekaterih ugotovljenih potreb po spremembah normativov iz leta 1983 in ki jih MŠZŠ kot investitor pri pripravi in izvedbi investicij sproti uvaja. Enako kot v osnovnih šolah je tudi na področju srednjega šolstva treba pridobiti povratne informacije o učinkih uvajanj teh sprememb v praksi.

T3/10.tema: Spodbujanje konkurenčnosti slovenskega športa v Evropi in svetu

Ni dodatne obrazložitve!

T3/11.tema: Novi trendi v starševstvu in implikacije za družinsko politiko v Sloveniji

Ni dodatne obrazložitve!

T3/12.tema: Razvoj in nadgradnja sistema upravljanja in spremljanja nalezljivih bolezni ter evalvacije učinkovitosti cepljenj v RS

Ni dodatne obrazložitve!

T3/13.tema: Spodbujanje prostovoljnega dela z mladimi

Ni dodatne obrazložitve!

Težišče 4

T4/1.tema: Prostorsko umeščanje železniške proge na evropskem prometnem koridorju skozi Slovenijo

Ni dodatne obrazložitve!

T4/2.tema: Zasnova topografsko-hidrografskega informacijskega sistema za spremljanje priobalnega pasu ter obalne črte Slovenskega morja

- področje: promet

Opis raziskovalnega projekta:

Priobalni pas je tako na kopnem, kot v morju izredno intenzivno in hkrati ranljivo območje. V nalogi naj bodo raziskani potencialni in obstoječi interesi v priobalnem pasu in na obalni črti. Podane naj bodo različne strokovne in pravne definicije terminov, ki jih lahko topografsko ali hidrografske prikazujemo ter merimo. Uporabljeni naj bodo zakoni s področja prostora in pomorstva, standardi in priporočila Mednarodne hidrografske organizacije (IHO) in strokovna literatura s področja geodezije, hidrografije, zemljiškega katastra, itd.

Raziskana naj bo optimalna oblika topografsko-hidrografske baze, ki naj temelji na obstoječih podatkih državne geodetske službe in državnega hidrografskega urada. Ugotovljene naj bodo dopolnitve in modifikacije glede na specifičen pomen in občutljivost obalnega pasu in obalne črte. Upoštevane naj bodo razlike v višinskem izhodišču in koordinatnem sistemu evidentiranja, ki sta na morju drugačna kot na kopnem, kar često vodi do nesporazumov in napak pri interpretaciji podatkov. Pomemben del raziskave naj bo povezan s kontinuiteto podatkov med morjem in kopnim ter z zagotavljanjem ažurnosti.

Konkretni rezultat:

- Rezultat raziskovalne naloge bo zasnova optimalnega topografsko-hidrografskega informacijskega sistema za področje kopenskega in morskega priobalnega pasu ter obalne črte slovenskega morja.
- Izdelan bo testni vzorec informacijskega sistema na osnovi obstoječih in predlaganih novih podatkov, katerih lastniki so (ali bodo) ustrezna resorna ministrstva.

Nadaljna uporaba oz. možnosti nadaljnega razvoja projekta:

- Projekt bo raziskal in zasnoval neposredno topografsko in hidrografske podatkovno osnovo za vzporedni razvoj sistema kartiranja, vizualizacijo in simulacijo vodnih režimov v priobalnem pasu skladno z evropsko in slovensko zakonodajo.
- Projekt je omejen na morsko priobalno področje, vendar ga bo možno z nekaj dopolnitvami in spremembami aplicirati tudi na prikaz topografije in hidrografije notranjih voda (npr. rek, jezer, podtalnice, podzemnih voda, hudournikov) oz. drugih področij, ki jih bodo omejevali različni režimi (npr. snežni in zemeljski plazovi, degradirana območja, območja posedanja).

T4/3.tema: Idejna zasnova ITS v cestnem prometu

- področje: promet

Glavni cilj je ustvariti predpogoje za proceduralno in tehnično skladnost (interoperabilnost) ITS sistemov v RS in v skladu z navodili in smernicami EU (KAREN / FRAME).

V prvi fazi je predvidena zasnova nacionalnega okvira systemske zasnove na osnovi KAREN/FRAME (prevodi, osnutek) in postavitve spletnih dveri (web portal).

V drugi fazi je v načrtu pritegnitev zainteresirane javnosti in organizacija nacionalne ITS organizacije, ki bi združevala vse ključne akterje na transportnem področju, tako predpisovalce in naročnike, kot izvajalce in ponudnike sistemov in storitev ter interesna združenja.

Poleg ITS arhitekture je v načrtu tudi priprava enotne metodologije za vrednotenje sistemov in postopkov povezanih s sistemi, ki so bodisi v fazi študij ali pilotskih preberjanj.

Metodologija vrednotenja ITS projektov je nujno potrebna zaradi zagotovitve enakih kriterijev za analize študij in sistemov, ki jih financira RS sama oz. v sodelovanju z EU. Metodologija bo publicirana v obliki smernic. Takoj po objavi smernic se bo metodologija dosledno upoštevala v vseh ITS projektih.

Težišče 5

T5/1.tema: Regionalna raven (samo)upravljanja z vidika učinkovitosti javnih storitev in učinkovitosti javnega financiranja

□ trajanje: 1 leto

Ni dodatne obrazložitve!

T5/2. tema: Razvoj orodij za oblikovanje in spremljanje politike regionalnega razvoja

- področje: prostorski razvoj, regionalni razvoj

Če želi Slovenija v naslednjih desetih letih preseči povprečno raven razvitosti EU, potrebuje višjo gospodarsko rast od držav EU. To je dosegljivo le z aktiviranjem vseh razvojnih potencialov in pomeni poseben izziv regijam, saj je ravno v njih potrebno poiskati neizkoriščene razvojne potenciale (človeške vire, naravno in kulturno dediščino, socialni kapital, civilna družba, javni sektor). Za to so potrebne raziskovalne podlage za pripravo institucionalnih rešitev, ki bodo omogočile razvoj regionalnih inovacijskih sistemov s tesno povezavo javnega in zasebnega sektorja v okviru razvojnih regij.

Na obeh področjih se pričakuje nadgradnja in sinteza doslej opravljenih raziskav.

□ Trajanje: 1 leto

T5/3: Določitev primerjalnih prednosti območja Alpe-Jadran v širšem evropskem prostoru

- področje: prostorski razvoj, regionalni razvoj

S članstvom v EU Slovenija ne bo delovala zgolj na ravni EU, temveč tudi na ožjem geografskem območju, ki ga sestavljajo sosednje regije v območju Alpe-Jadran. Za vse sosednje regije je značilno, da so sorazmerno majhne in da nimajo velikega središča, z izjemo Zagreba. Zato bi bilo potrebno opredeliti položaj Slovenije na tem geografskem območju in proučiti možnosti prihodnjega sodelovanja. To je potrebno tudi zaradi definiranja odnosa Slovenije do aktualnih pobud za ustanavljanje evroregij.

□ Trajanje: 1 leto

T5/4. tema: Razvojna vloga zemljiške politike

- področje: prostorski razvoj, regionalni razvoj

Sodimo, da bi bilo potrebno okvir raziskave dodelati oz. umestiti glede na pristojnosti a) področje implementacije SPRS z vidika sektorskih ciljev b) področje zemljiške politike c) razvoj skupnih (upravnih in finančnih) instrumentov v podporo področju

T5/5. tema: Razvojna vloga stanovanjske politike

- področje: prostorski razvoj

□ trajanje: 2 leti

Ni dodatne obrazložitve!

T5/6. tema: Prostorska zakonodaja, prostorsko načrtovanje in usmerjanje prostorskega razvoja

- področje: prostorski razvoj

- metode in orodja prostorskega načrtovanja in odločanja – analiza tujih prostorskih dokumentov, programov in projektov;

Namen raziskave je ugotoviti kakšna orodja se uporabljajo v prostorskem načrtovanju in odločanju pri nas in v tujini, kakšna je uporabnost različnih planerskih metod npr. scenariji prostorskega razvoja, različno modeliranje, anketna ocenjevanja. Cilj raziskave je pridobiti nabor najuspešnejših orodij prostorskega načrtovanja in odločanja, ki so primerljiva tudi v mednarodnem prostoru ter uporabna v slovenskem prostorsko pravnem sistemu. Obenem pa tudi oblikovanje jasnega teoretskega okvira ter osnovnih pravil in postopkov, ki jih pri njihovi uporabi velja upoštevati.

□ trajanje: 2 leti

- analiza vloge upravljavskega načrta po ZVO, ZON, ZV-1 v sistemu prostorskega načrtovanja;

Upravljavski načrt se je z Zakonom o ohranjanju narave pojavil kot orodje urejanja zavarovanih območij. V Zakonu o urejanju prostora je kot prostorski planski akt za urejanje prostora predvidena krajinska zasnova. Krajinska zasnova določa zasnovo

namenske rabe prostora, usmeritve za razvoj dejavnosti in njihovo prostorsko

organizacijo ter usmeritve in pogoje za urejanje prostora. Čeprav v primeru vsebine krajinske zasnove in upravljavskega načrta ne gre za enako poimenovanje, pa sta si upravljavski načrt ter usmeritve za razvoj dejavnosti in usmeritve in pogoji za urejanje prostora vsebinsko zelo podobni. Da pri pripravi teh dokumentov ne bi prihajalo do različnih interpretacij, je treba pregledati:

- dosedanje prakso v Sloveniji in v primerljivih deželah v tujini,
- preveriti, kaj so pravi problemi v takih območjih, zaradi katerih je treba pripraviti tako prostorske kot upravljalvske planske akte in
- oblikovati ustrezne povezave med prostorskimi akti in upravljaljskimi načrti.

□ trajanje: 1 leto

- opredeliti pravila za urejanje prostora;

Zakon o urejanju prostora je kot enega od prostorskih aktov na državni ravni določil tudi Prostorski red Slovenije. S prostorskim redom Slovenije se določijo pravila za urejanje prostora s katerimi se zagotovi izvajanje temeljnih ciljev urejanja prostora po ZureP-1, skupna izhodišča za urejanje prostora na državni, regionalni in lokalni ravni ter enoten način priprave prostorskih aktov na vseh ravneh. Cilj naloge je pridobiti podrobnejša pravila za urejanje prostora, ki zagotavljajo ustrezen nivo urejanja prostora za različne probleme, ki jih sproža razvoj v prostoru. Podrobnejša pravila za urejanje prostora se naj nanašajo predvsem na:

- historične principe urejanja prostora na Slovenskem ter njihove vplive in usmeritve na razvoj naselij in krajine;

- pravila za načrtovanje, prenovo in urejanje naselji, sosesk in posamičnih objektov;

- pravila za razvoj in varstvo krajinskih tipov;

- pravila za urejanje javnih prostorov in podobno.

Predlagana prostorska pravila morajo biti preverjena na vzorčnem primeru.

□ trajanje: 2 leti

- raziskati možne načine implementacije evropske krajinske konvencije v Sloveniji;

Namen raziskave zasnovati enoten sistem uresničevanja Evropske krajinske konvencije, razčleniti in zasnovati številne naloge v duhu gornjih aktivnosti, predlagati dopolnitve zakonodaje in druge nujne dejavnosti.

Na državni ravni naj bi uresničevanje (implementacija) krajinske konvencije potekala v številnih smereh:

- vključevanje krajinske problematike v zakonodajne dokumente

- določanje konkretnih ciljev na področju varstva, upravljanja krajin in krajinskega načrtovanja

- vključevanje krajinskih vsebin v prostorsko načrtovanje in v programe in načrte posameznih nosilcev urejanja prostora ter v sektorske politike

- formalno poklicno in neformalno izobraževanje v zvezi z varstvom in razvojem krajin

- inventarizacija, karakterizacija, analiza procesov njihovega spreminjanja in vrednotenje krajin v državah članicah (spoznavanje s krajinskim bogastvom države),

- uporaba spoznanj pri uresničevanju ciljev varstva, upravljanja in načrtovanja krajin.

□ trajanje: 1 leto

- predvideti ukrepe za izboljšanje bivalne kakovosti v mestih in drugih naseljih;

Bivalna kakovost mest in naselij je del globalno sprejete in uveljavljene razvojne paradigme trajnostnega razvoja in koncepta družbene blaginje, ki sta temelji usmeritvi razvojne strategije. Namen raziskave je ugotoviti: Kakšna je bivalna kakovost v slovenskih naseljih? Kateri so najpomembnejši dejavnik, ki vplivajo na kvaliteto bivanja? Kako jih razvijati ali vplivati nanje?

Na temo kakovosti bivanja mora raziskava podati tudi primere dobre prakse iz tujine.

□ trajanje: 2 leti

- preučiti vpliv demografskega razvoja na prostorski razvoj;

Človeški potencial je ključni razvojni dejavnik. Razvoj mest in naselij je v neposredni povezavi z demografskim razvojem. Prebivalstvo, ki je nosilec ekonomskega razvoja z lastnim razvojem in spreminjanjem neposredno vpliva tudi na prostor. Cilj naloge je napoved implikacije razvoja človeškega potenciala na prostor v smislu predvidevanja prihodnjega razvoja poselitve in poselitvenega vzorca, urbanega in ruralnega razvoja, razvoja infrastrukture, razvoja omrežij storitvenih dejavnosti, razvoja mest in drugih naselij, razvoja starih mestnih jeder, nastajanja širših mestnih območij, dnevnih migraciji ipd. Demografski razvoj in njegovo usmerjanje je ključnega pomena za strateško usmerjanje ekonomskega in prostorskega razvoja ter hkrati posledica omenjenih strateških usmeritev.

Za ocenitev vpliva demografskega razvoja na prostorski razvoj je treba pripraviti analizo in vrednotenje dosedanjega demografskega razvoja in ocena demografskega potenciala Slovenije,

variantne projekcije prebivalstva po naravni rasti, stanje in scenariji zunanjih migracij Slovenije ter oblikovanje izhodišč za opredelitev ciljev in politik bodočega demografskega razvoja Slovenije v Evropski uniji. Treba je tudi ugotoviti kakšne so realne možnosti Slovenije z vidika bodočih migracij predvsem pa ugotoviti kakšen je naš cilj in nato sprejeti potrebne ukrepe in politike nadaljnjega razvoja na tem področju. Na osnovi rezultatov analiz je treba oblikovati cilje in politike demografskega razvoja Slovenije ter načine izboljšanja bivalne kakovosti mest in naselij.

□ trajanje: 2 leti

- določitev primernih podatkovnih podlag in način njihove uporabe v različnih procesih prostorskega planiranja ter oblikovanje predloga sistema kratkoročnih številčnih indikatorjev za spremljanje stanja v prostoru in spreminjanja nepremičnin;

Za celovito spremljanje razvoja v Sloveniji je poleg spremljanja na ekonomskem, okoljskem in socialnem področju nujno več napora posvetiti spremljanju prostorskega razvoja. Na slednjem področju še ni oblikovanih kvantitativnih kazalnikov. Oblikovanje kvantitativnih kazalnikov na tem področju bi omogočilo ažurnejše spremljanje izvajanja obstoječe SGRS v delu, ki omenja regionalni in prostorski razvoj in za spremljanje uresničevanja SPRS. Izdelava kvalitetnih prostorskih strateških in izvedbeni dokumentov v kratkem času je pomemben konkurenčni dejavnik. Zato je določitev pomembnih, potrebnih in dostopnih podatkovnih podlag za namen izdelave prostorskih aktov nujna. Zaradi pomena, ki ga ima tema za dopolnitev spremljanja celovitega razvoja v Sloveniji in izdelavo prostorskih aktov predlagamo uvrstitev teme v okvir tem pod črko A kot samostojna tema.

- določitev primernih podatkovnih podlag in način njihove uporabe v različnih procesih prostorskega planiranja; oblikovati predlog sistema kratkoročnih številčnih indikatorjev za spremljanje stanja v prostoru in spreminjanja nepremičnin, tako na osnovi obstoječih podatkovnih virov kot tudi možnih novih in dograditev prostorsko informacijskega sistema

□ trajanje: 2 leti

- izdelati terminološki slovar urejanja prostora.

Na Uradu za prostorski razvoj se pripravlja v sodelovanju z zunanjimi sodelavci gradivo za Terminološki slovar urejanja prostora v slovenskem, nemškem in angleškem jeziku. Do konca leta 2005 bodo pripravljen geslovnik - strokovna gesla s področja urejanja prostora. Geslovnik je treba tudi poenoteno terminološko obdelati. Leksikološko obdelano gradivo je treba pripraviti in oblikovati za objavo v knjižni in elektronski obliki

□ trajanje: 2 leti

T5/7. tema: Prenova postopkov nadzora v gradbeništvu

- področje: prostorski razvoj

Rezultati naloge bodo zakonodajalcu omogočili finančno vrednotenje predvidenega prestrukturiranja, dolgoročne posledice na projektantske in izvajalske organizacije na področju graditve, pripravo novih temeljnih aktov na področju graditve, posegov v zakonodajo drugih resorjev, prestrukturiranje državnih organov, vzpostavitev nove, predvidoma od države ločenih organov za kontrolo graditve, (od pomoči pri investicijskih odločitvah do tehničnega pregleda – building control).

□ trajanje: 1 leto

T5/8 tema: Razvoj geodezije

- področje: prostorski razvoj

Poenotenje koordinatnih sistemov preko državnih meja bo imelo posledice za vse stroke, resorje in službe, ki uporabljajo koordinatno opredeljene prostorske podatke in digitalne karte za opisovanje objektov ter pojavov v njihovem upravljanju. Potrebna bo postopna transformacija koordinat in nadmorskih višin nekaj milijonov točk v nov koordinatni sistem. V okviru projekta CRP bodo zato raziskane tudi posledice zamenjave sistema za različne gospodarske resorje. Za ta zapleten postopek prehoda je potrebno podati optimalne načine logistične podpore. Naloga zagotavlja skladnost z resolucijo IAG (International Association of Geodesy), oz. njene komisije EUREF (European Reference Frame), ter pobude Evropske Unije INSPIRE, ki za poenotenje vseh prostorskih podatkovnih struktur opredeljuje Evropski koordinatni sistem ETRS 89 (European Terrestrial Reference System 1989) kot enotni standard.

□ Trajanje: 12 mesecev

T5/9. tema: Trajnostna gozdnogospodarska politika, načrtovanje in organiziranost gozdarstva

Ni dodatne obrazložitve!

T5/10 tema: Gozdno-gojitvene tehnologije in tehnologije pridobivanja in rabe lesa:

Ni dodatne obrazložitve!

T5/11.tema: Vpliv napovedanih klimatskih sprememb na prostorski razvoj Slovenije

Ni dodatne obrazložitve!

T5/12. tema: Podpora pri prostorskem in trajnostnem načrtovanju toplovodnega ribogojstva za reševanje problemov v zvezi s kakovostjo površinskih voda, podtalnice in biotske raznovrstnosti

Raziskovanje naj bi dalo strokovne podlage za:

- prostorsko načrtovanje toplovodnega ribogojstva
- omejevanje emisij iz toplovodnih ribogojstev
- omejevanje vzreje invazivnih vrst rib
- izdelavo Kodeksa izvajanja odgovornega ribištva (Code of Conduct for responsible Fisheries - FAO, 1995)
- odločanje in pogojevanje pri podeljevanju koncesij za gospodarsko rabo vode s ciljem gojenja toplovodnih vrst rib
- ugotavljanje ustreznosti in pomanjkljivosti obstoječih pravnih aktov, ki urejajo področje toplovodnega ribogojstev

Pičakuje se, da bo prijava upoštevala dosedanje raziskave na tem področju oziroma, da bo projekt predstavljal nadgradnjo doslej opravljenih raziskav.

□ Trajanje projekta: 2 leti (2004, 2005)

T5/13.tema: Vloga hitrorastočih drevesnih vrst pri varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati

- področje: okolje

Metode dela:

- nadzorovanje vnosa hranil ter spiranje njihovih presežkov v vsakem poskusnem polju,
- namestitev namakalnega sistema, ki bo omogočal doziranje različnih odmerkov gnojevke za ugotavljanje kapacitete drevesnih vrst za privzemanje N ter njihove zadrževalne sposobnosti za nitrate s spremljanjem na osnovi meritev vsebnosti N-spojnin v vzorcih izcednih vod, rastlinskih tkiv in talnega substrata ter spremljanje rasti parametrov (višinski, debelinski prirastek) s ciljem pridobitve ocene na odziv dreves na obremenitve z dušikom,
- namestitev gravimetričnih lizimetrov v izbrane skupine dreves; dognojevanje ene skupine dreves z znanimi količinami prašičje gnojevke ter nedognojevanje druge skupine dreves, ki bo omogočala analiziranje izcednih vod ter s tem oceno o tem kolikšna je sposobnost odraslih dreves za zadrževanje makrohranil,
- merjenje rasti parametrov odraslih dreves, s čimer pa bo omogočena ocena o kapaciteti odraslih dreves za zadrževanje nitratov.

Pričakovani rezultati

- Ocene kapacitete mladih in odraslih dreves za zadrževanje makrohranil, ki so podlaga za načrtovanje namenskih nasadov.
- Razvoj metode uporabe hitrorastočih drevesnih vrst za zmanjševanje količine nitratov v okolju ter preprečevanje onesnaževanja z njimi.
- Pričakujemo, da bo metoda uporabna tudi za reševanje problematike nitratov z drugih razpršenih virov onesnaženja, predvsem na občutljivih območjih z razpršeno poselitvijo.

□ trajanje: 2,5-3 leta

T5/14.tema: Ohranjanje in trajnostna raba genskih virov z vidika biološke varnosti, ohranjanja biotske raznovrstnosti in kmetijske pridelave ter vzpostavitve registra ex situ zbirke in genske banke

- področje: okolje

Izhodišča:

- Zakon o ravnanju z gensko spremenjenimi organizmi (Ur. l. RS 67/2002)
- Zakon o ohranjanju narave (Ur. l. RS 56/99): poglavje 2.2 - 29. in 30. člen)
- Konvencije o biološki raznovrstnosti (Ur. l. RS 30/96)
- Karategenski protokol o biološki varnosti (Ur. l. RS 23/2002).
- Nacionalni program varstva okolja (NPVO - Ur. l. RS 83/99)

Za upravljanje z genskimi viri in genskimi bankami je za državo ključnega pomena pregled nad njimi, zato je namen naloge tudi pridobiti predlog vzpostavitve registra kot enotnega sistema vodenja zbirk in genskih bank, ki mora vsebovati:

- izdelane kriterije za vključevanje zbirk in genskih bank v register,
 - izdelan skupni protokol za zbirke in genske banke, vključene v register,
 - ocenjeni potrebni finančni viri, ki so potrebni v prvi fazi za vzpostavitev registra in v drugi fazi za vodenje registra,
 - identificirano potrebno infrastrukturo za vzpostavitev in vodenje registra, vključno z možnostjo vzpostavitve elektronskega registra in potrebno programsko in strojno opremo,
 - identificirane institucije, ki bodo vključene v register,
 - predlog načina vzpostavitve centralnega vodenja registra z ocenjeno porabe časa za njegovo vodenje,
 - identificiran način in dinamiko komunikacije med institucijami, vključeni v register,
 - način povezovanja in strokovnega usklajevanja v okviru slovenske Globalne informacijske mreže za področje biološke raznovrstnosti (GBIF),
 - predlog načina komuniciranja z javnostmi oz. na kakšen način in v kakšnem obsegu naj bo register dostopen za javnost.
- Trajanje projekta: 2004, 2005

T5/15.tema: Raziskave aerosolov v ozračju kot indikatorja transporta onesnaževal zračnimi tokovi nad Slovenijo

- področje: okolje

Za dosego zastavljenih ciljev je potrebno:

- izdelati postopke, s katerimi bi z izmerjenimi podatki v danih meteoroloških razmerah identificirali vir aerosola,
 - raziskati lastnosti aerosola in s pomočjo povratnih trajektorij določiti območje nastanka.
 - uporabiti metode daljinskega zaznavanja, predvsem z optičnimi meritvami,
 - raziskati posredni in neposredni vpliv aerosolov in vodne pare na sevalno bilanco površja, kar je izrednega pomena pri ocenjevanju energijske bilance zemeljskega površja, ki je gonilo spremenljivosti klime.
- Trajanje projekta: 1-2 leti

T5/16.tema: Uporaba disperzijskih modelov pri načrtovanju izboljšanja in ohranjanja kakovosti zunanega zraka

področje: okolje

V direktivah Evropske Unije predstavljajo študije tvorbe in transporta ozona ter aerosolov poglobljene prednostne naloge. Preko Slovenije potekajo nekatere ključne transportne poti za gibanje onesnaževal iz severa na jug ter iz onesnažene Padske nižine na vzhod.

Zato se vse bolj kaže potreba po napovedovanju razširjanja onesnaženja v ozračju,

- npr. napovedovanje koncentracij ozona v poletnem času. Pri tem je potrebno analizirati transportne poti onesnaževalcev in določiti časovno vztrajnost posameznega polutanta ali prekursorja (predhodnika) v ozračju in določiti pogoje, v katerih se tvorijo sekundarni

polutanti v ozračju. Tako se lahko določiti glavne vire, ki botrujejo prekomernemu onesnaževanju zraka.

Modelski izračuni so potrebni pri izdelavi

presoj vplivov na okolje,

pri napovedovanju onesnaženja ozračja z namenom izdelave sistema alarmiranja prebivalstva ob preseženih mejnih vrednostih,

za izdelavo akcijskih načrtov za sanacijo stanja in študij transporta onesnaženja preko meja.

Slovenija je reliefno in klimatsko težavno področje za modeliranje širjenja onesnaženosti zraka. Za izdelavo ocene kakovosti zraka, sistema alarmiranja prebivalstva ter akcijskih načrtov za sanacijo stanja je potrebno

- *izbrati in uporabiti ustrezne modele za izdelavo ocene kakovosti zraka, sistema alarmiranja prebivalstva ter akcijskih načrtov za sanacijo stanja in transport onesnaževal preko meja.*
 - *preizkus obstoječih modelov in prilagoditev na specifične slovenske reliefne in podnebne razmere, pri čemer je potrebno upoštevati naslednjo uporabo modelov:*
 - *analizirati transportne poti onesnaževal v in iz Slovenije*
 - *analizirati možnost uporabe meritev in napovedi vremena za napovedovanje onesnaženja zraka*
 - *izbrati metode za napovedovanje onesnaženja zraka (statistični/deterministični modeli)*
 - *možnost upoštevanja kemijsko pasivnih in aktivnih onesnaževal*
 - *določiti časovno vztrajnost posameznega polutanta ali prekursorja v ozračju*
 - *določiti pogoje, v katerih se tvorijo sekundarni polutanti v ozračju*
- *Trajanje projekta: 2 leti*

Težišče 6

T6/1. tema: Multifunkcionalnost kmetijstva – družbena in ekonomska relevantna

Ni dodatne obrazložitve!

T6/2 tema: Ohranjanje rodovitnosti in preprečevanje onesnaženosti kmetijske zemlje

Ni dodatne obrazložitve!

T6/3 tema: Zmanjševanje tveganja v kmetijski pridelavi

Ni dodatne obrazložitve!

T6/4 tema: Razvoj metodologije za senzorično ocenjevanje oljčnih olj

Ni dodatne obrazložitve!

T6/5 tema: Zdrava prehrana

Ni dodatne obrazložitve!

Težišče 7

T7/1. tema: Analiza vzrokov odškodninskih zahtevkov pri uporabi policijskih prisilnih sredstev in ukrepi za njihovo odpravo

Ni dodatne obrazložitve!

Težišče 8

T8/1. tema: Skupni slovenski kulturni prostor po vstopu v EU

Od predlagateljev se pričakuje interdisciplinaren pristop s pomočjo mrežnega povezovanja.

Ker gre za pripravo strateškega dokumenta, bodo sofinancerji sodelovali z izvajalcem v vseh tistih fazah, ki bodo potrebovale sodelovanje državne administracije.

T8/2. tema: Razvoj slovenskega jezika: oblikovanje in dostopnost jezikovnih virov.

Ni dodatne obrazložitve!

8/3. tema: Migracijska in integracijska politika Republike Slovenije
Ni dodatne obrazložitve!

Težišče 9

T9/1. tema: Oblikovanje konkurence na področju elektronskega komuniciranja in storitev informacijske družbe

Namen teme je prispevati k oblikovanju politik in ukrepov za aktivno uveljavljanje konkurence na področju elektronskega komuniciranja in storitev informacijske družbe. Raziskave znotraj teme naj bi identificirale glavne ovire za vzpostavitev konkurence in predlagale ustrezne inštitucionalne in regulatorne ukrepe.

V okviru teme želimo vzpodbuditi tudi raziskave, ki bi se posvetile ugotavljanju najprimernejših tehnoloških rešitev, predvsem pri vzpostavljanju infrastrukture širokopasovnih komunikacijskih omrežij, tako s tehničnega kakor tudi cenovnega vidika, kar je pomembno predvsem na oddaljenih in težko dostopnih področjih RS. Rezultati raziskav bi morali jasno izkazovati komparativne tehnične in cenovne prednosti posameznih rešitev.

Z namenom ugotavljanja trenutnega stanja razširjenosti širokopasovnih dostopnih omrežij v RS želimo vzpodbuditi raziskave s katerimi bo definirana primerna metodologija in tehnične zahteve za zajem, prikaz, analizo in osveževanje vseh potrebnih podatkov na podlagi katerih je mogoče ugotoviti območje pokrivanja s posamezno tehnologijo prenosa podatkov, ki je ponujena na trgu, možno področje pokrivanja v primeru interesa, stanje povezane osnovne infrastrukture (dostopnost in razširjenost ter lastništvo jarkov ipd.) in število prebivalcev, ki imajo dostop do posameznega omrežja. Raziskave morajo podati pregled kazalcev na podlagi katerih je možno ugotoviti katera področja v RS so komunikacijsko manj razvita.

□ trajanje: 1 leto

T9/2. tema: GRID tehnologije

- področje: informacijska družba, gospodarski razvoj

Tehnologije GRID z uporabniškega vidika lahko nudi naslednje vrste servisov:

- računske servise,
- podatkovne servise,
- aplikacijske servise,
- informacijske servise in
- servise znanja.

Za izgradnjo Grida je potreben razvoj in vzpostavitev številnih servisov na več nivojih. Servisi na nižjem nivoju se predvsem nanašajo na varnost, izdelavo imenikov, dodeljevanje virov in mehanizme plačevanja. Na višjem nivoju pa se nanašajo na razvijanje aplikacij, upravljanja, povezovanja virov in razporejanja.

T9/3. tema: Agentne tehnologije (ang. Agent technologies)

Ni dodatne obrazložitve!

T9/4. tema: Računalniška/kibernetična kriminaliteta

Ni dodatne obrazložitve!

Težišče 0 - PODPORNE RAZISKOVALNE TEMATIKE ZA VEČ TEŽIŠČ ALI ZA VKLJUČEVANJE V MEDNARODNE RAZISKAVE

T0/1. tema: »Javnomenjske raziskave o odnosu javnosti do aktualnih razmer in dogajanj v Sloveniji«.

Ni dodatne obrazložitve!

T0/2.tema: EVROPSKA DRUŽBOSLOVNA RAZISKAVA (ESS)-Temeljni vseevropski empirično-raziskovalni projekt na področju družboslovja

Vprašalnik ESS je sestavljen iz stalnega dela in rotirajočih modulov:

Stalni del:

- Stališča o družbi in politiki (zaupanje institucijam, zanimanje za politiko, politična participacija; družbene in politične orientacije; večnivojsko odločanje);
- Vrednote in kvaliteta življenja (moralne in družbene vrednote; družbena vključenost, izključenost; nacionalna, etnična, verska pripadnost; blagostanje, zdravje, varnost);
- Socialno-demografske spremenljivke (demografske značilnosti anketiranca, izobrazba, poklic, finančno stanje, značilnosti gospodinjstva);

Moduli:

- priseljenci in priseljevanje
- stališča o državljanstvu in demokraciji

V naslednjem obdobju mora delo na projektu potekati na dveh ravneh:

- Priprava izvedba dveh terenskih meritev. Nove tematike (moduli) mednarodnega vprašalnika 2004 bodo naslednje:

- družina, delo, blagostanje;
- ekonomska morala v Evropi;
- zdravje in zdravstveni sistem;

- Interpretacija podatkov prve in druge meritve ESS v obliki analiz, raziskovalnih poročil: Deskriptivna analiza, multivariantna analiza, izdelava in evaluacija sintetičnih indikatorjev družbene dinamike in družbene blaginje za slovenski prostor, analitično umeščanje Slovenije v primerjalni kontekst na različnih področjih, posredovanje rezultatov obeh meritev strokovni, politični in splošni javnosti.

Glede na kakovost in obseg pridobljenih podatkov raziskav ESS je obsežna analiza nujna faza, ki bo šele omogočila izkoriščenost potencialov, ki jih nudi ta raziskava vsem uporabnikom.

T0/3.tema: Priprava okoljskih standardov za kemijske snovi v vodnem okolju

Cilj naloge je izpolniti pogoje za implementacijo izbranih poglavij vodne direktive Evropske Unije o vodah (Water Framework Directive 2000/60/EC-WFD). Projektna naloga dopolnjuje predpristopni program (Pre –accession program) v okviru katerega kraljevina Nizozemska asistira Republiki Sloveniji pri izvajanju projekta »Environmental standards: setting the risk limits for aquatic environment and sediments in case of the Drava river«. Namen naloge je določiti okoljske standarde za izbran seznam kemijskih snovi. Za izbrane snovi bo izdelana ocena tveganje za vodno okolje in druge segmente z vodnim povezanega okolja v Sloveniji. Cilj je preveritev in po potrebi spremembe in dopolnitve seznama kemijskih snovi, ki predstavljajo tveganje za vodno okolje. Sezname je treba metodološko ovrednotiti in po potrebi dopolniti. Izbrati je treba snovi, za katere se ugotavlja distribucija v okolju, predvsem v vodi, in tiste, za katere je treba izdelati oceno tveganja za okolje in človeka. Določiti je treba okoljske standarde za vodno okolje za kemijske snovi s seznama.